

Zpráva z akce

„Sdílení zkušeností se soutěží Vesnice roku v Pardubickém kraji“

28.–29. 1. 2025

Penzion Parkur Hrobice, Horní Ředice, Břehy

V Hrobicích na konci ledna uspořádala Celostátní síť pro venkov (CSV) při Regionálním odboru Státního zemědělského intervenčního fondu (RO SZIF) v Hradci Králové ve spolupráci se Spolkem pro obnovu venkova Pardubického kraje (SPOV) a s Krajským předsednictvem Sdružení místních samospráv České republiky z. s. (SMS) Pardubického kraje dvoudenní seminář s exkurzí na téma „Sdílení zkušeností se soutěží Vesnice roku v Pardubickém kraji“ zaměřený na ocenění Oranžová a Zelená stuha v této soutěži. Cílem motivačního semináře bylo především informovat účastníky o podmínkách soutěže a náležitostech jednotlivých ocenění. Účastníci semináře byli tvořeni především zástupci obcí z Pardubického kraje, ale přítomen byl také SPOV jako vyhlašovatel soutěže a partneři soutěže, jako garanti jednotlivých ocenění včetně zástupců kraje. Program semináře byl rozdělen na teoretickou část tvořenou z přednášek a komentované exkurze po dvou obcích, které byly v soutěži v uplynulých letech úspěšné a získaly některá z udělovaných ocenění. Změny, novinky, pravidla, prezentace obce před komisí, rady a inspirace, exkurze, prohlídka úspěšných obcí v soutěži Vesnice roku, podpora ze strany Pardubického kraje, to vše bylo náplní tohoto dvoudenního motivačního semináře.

Dopolední část programu prvního dne společně zahájili přivítáním předseda SPOV Pardubického kraje Ing. Jiří Kosel, za CSV Ing. Miroslava Stárková a zástupce Pardubického kraje a člen hodnotitelské komise Ing. Evžen Vokál. Po přivítání účastníků a krátkém úvodu již následovaly prezentace jednotlivých přednášejících.

Jako první se slova ujala Ing. Terezie Kořínková, tajemnice soutěže Vesnice roku 2025. V této části všem přítomným přiblížila celou soutěž, její pravidla a zejména se zaměřila na nejdůležitější připravované změny pro tento rok. Účastníci se mohli dozvědět zásadní změnu letošního 29. ročníku soutěže Vesnice roku. Organizace této soutěže se po letech vrací Spolku pro obnovu venkova, který v roce 1995 pod názvem "Soutěž o nejzdařilejší program obnovy vesnice" soutěž poprvé vyhlásil a stává se tak jediným vyhlášovatelem. Ostatní spoluvyhlašovatelé se stávají nově partnery této soutěže a dále i to, že novým partnerem a garantem Bílé stuhy je Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky (MPSV).

Jako druhý se slova ujal Ing. Evžen Vokál, zástupce Pardubického kraje a člen komise se svou prezentací: Vesnice roku s podporou Pardubického kraje. Podpora venkova totiž patří mezi

priority Pardubického kraje. Pardubický kraj dlouhodobě tuto soutěž propaguje a finančně podporuje. V porovnání mezi kraji se jedná o podporu, která se řadí „k té vyšší“. V loňském roce vítězná obec obdržela jeden milion korun českých. Jednotlivé stuhy pak kraj ocenil

částkou tři sta tisíc korun českých. Výše podpory od Pardubického kraje bude pravděpodobně i v letošním roce zachována, sdělil účastníkům semináře Ing. Evžen Vokál. Zároveň se účastníci semináře dozvěděli, že finanční podporu poskytovanou formou daru mohou obce využít na jakoukoliv libovolnou aktivitu.

Mgr. Ing. Alžběta Gniadková, Ph.D. za Národní památkový ústav a členka krajské komise se velmi podrobně věnovala ocenění „Zlatá cihla“ v Programu obnovy venkova (POV). Protože se jedná o dobrovolnou část soutěže, mohli se účastníci dozvědět, co by mělo starosty a občany obcí motivovat k přihlášce do ocenění Zlaté cihly a jaké výhody a benefity ocenění

přináší. Účastníkům byly představeny náležitosti, kategorie a podmínky. Velmi zajímavé a poutavé byly praktické příklady dobré praxe. Svůj výklad doplňovala Mgr. Ing. Alžběta Gniadková, Ph.D. o své osobní poznatky z obcí z pohledu hodnotitele komise. Představeni tak byli zástupci všech oceněných kategorií Zlaté cihly v Pardubickém kraji v letech 2022–2024.

Dopolední blok uzavřela Ing. Miroslava Stárková. Přítomné posluchače seznámila s aktivitami CSV v území NUTS 2 Severovýchod a představila CSV v komisi soutěže Vesnice roku.

Přidanou hodnotou celé akce byla příjemná atmosféra a mnohdy velmi zajímavé inspirace v podobě příkladů dobré praxe. V rámci exkurze odpoledního bloku nechybělo nahlédnutí do zázemí lihovaru společnosti FONTICULUS, spol. s r.o. v Hrobicích. V rámci prohlídky byl představen realizovaný projekt zaměřený na modernizaci stáčecího a uzavíracího zařízení na lahve, který byl finančně podpořen v rámci operace 19.2.1. Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje z Programu rozvoje venkova 2014–2020 (PRV).

Následovala prezentace Zlaté stuhy Pardubického kraje v podobě komentované prohlídky obce Horní Ředice. V této části Ing. Jiří Kosel, starosta obce Horní Ředice, přiblížil především

své osobní zkušenosti se soutěží v loňském roce, od podání přihlášky, přípravy prezentace až po získání ocenění Zlatá stuha Pardubického kraje roku 2024. Přítomné starosty se snažil svými zkušenostmi motivovat k přihlášení do soutěže a představil jaké výhody a benefity soutěž pro

zúčastněné může přinést, a to bez ohledu na to, zda v soutěži významně uspějí či nikoli. Svůj výklad doplňoval o své osobní poznatky a doporučení, neboť sám má se soutěží mnohaleté zkušenosti. Pan starosta přiblížil přítomným současnou situaci v obci, její rozvoj a aktuální potřeby. Účastníky provedl po nejzajímavějších částech obce a představil například nově

vybavené zázemí pro hasiče, pořízené za přispění evropských dotačních fondů prostřednictvím místní akční skupiny MAS Holicko, o.p.s. Při prezentaci obce nechybělo ani nahlédnutí do prostor místního zemědělského podnikatele pana Jiřího Trojana, který se zabývá převážně pěstováním brambor. Pro svou činnost využívá možnosti čerpání dotačních prostředků z PRV prostřednictvím realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko, o.p.s. V závěru prohlídky pak pan starosta všechny přítomné pozval do prostorného sálu kulturního domu, kde bylo přichystané drobné občerstvení spojené s videoprojekcí prezentace obce.

Po návratu z exkurze následoval druhý blok přednášek zaměřený převážně na jednotlivá ocenění. Ocenění Oranžová stuha včetně náležitostí a podmínek jeho získání bylo účastníkům přiblíženo Ing. Miroslavou Stárkovou. Ocenění bylo v této části dáno do širšího kontextu a doplněno o praktické příklady z praxe. Ing. Miroslava Stárková rovněž přiblížila finanční ohodnocení Oranžové stuhy a možnosti jeho využití v podobě realizace projektů v obci včetně praktických příkladů držitelů ocenění.

Možnosti Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) ve Strategickém plánu

Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 (SP SZP) prezentovala Ing. Michaela Kovářová z MAS Holicko, o.p.s. (MAS). Účastníky seznámila s aktivitami MAS na území Pardubického kraje a s možností čerpání dotací a realizace projektů v rámci jednotlivých Fichí.

Ocenění Zelená stuha a náležitosti ocenění, veřejná prostranství a zeleň a téma péče o zeleň v obci byly pak obsahem v pořadí třetí prezentace odpoledního bloku, jehož se ujal Ing. Jaroslav Vintera za Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, z.s., člen komise. Věnoval se nejen významu zeleně v intravilánu a krajině zeleni, ale i květinovým výzdobám. Upozornil v rámci ocenění Zelené stuhy na důležitost při hodnocení komise vesnice roku

prezentovat i plány péče, např. pasporty či generely zeleně, koncepční dokumenty a ukázat jakým způsobem obec o zeleň a životní prostředí ve spolupráci s občany pečuje. Důležitá je také ekologická výchova a zapojení dětí a občanů do péče o zeleň včetně rozhodovacího procesu.

Obec Prosetín je historicky prvním držitelem ocenění Fialové stuhy v Pardubickém kraji. Pan starosta Ing. Michal Vychroň se s přítomnými podělil o velmi poutavou a nevšední prezentaci své obce. Představil fungování čističky odpadních vod a komplexní inovativní řešení využití odpadu v podobě výstavby sušárny kalu a výroby pelet. Seznámil účastníky s projektem zaměřeným na „Výrobu elektrické energie z biomasy pro Obec Prosetín“ a mnoho dalších nápadů vedoucích k energeticky soběstačné obci. Díky inovativním řešením bude obec Prosetín jednou z mála obcí, která sníží poplatky za „stočné“.

Dalším bodem programu bylo téma „Jak prezentovat obec před komisí“. Tohoto úkolu se zhostili úspěšní účastníci soutěže v roce 2024 Václav Dvořák, starosta obce Křenov, držitel

ocenění Bílá stuha a Ing. Pavel Osinek, starosta obce Vraclav, držitel ocenění Modrá stuha. Oba pánové se s přítomnými podělili o své zkušenosti v soutěži a následným získáním ocenění a přiblížil podmínky a náležitosti jeho získání. Protože soutěž Vesnice roku není jenom o tom, jak

obec vypadá, ale hlavně o tom, jak se v obci žije, věnovali se současně otázce společenského života a dění v obci, spolkové činnosti, rozvoji tradic a přístupu k jejich rozvoji a udržování. Hlavním tématem pak bylo i důležitost zachování mateřských a základních škol v obcích. Prostřednictvím škol je zajišťováno i kulturní dění v obci formou zapojení dětí do kulturních akcí. Děti si tak budují kladný vztah k místu, kde žijí.

Posledním a závěrečným bodem odpoledního bloku přednášek byla prezentace Ing. Petra Mareše, Ph.D. na téma „Oranžová a Zelená stuha v obci Červená Voda“. V přednášce zazněla řada doporučení a podnětů.

V rámci Oranžové stuhy je třeba se zaměřit na prezentaci spolupráce se zemědělským či lesnickým nebo potravinářským subjektem, s dobrovolnými organizacemi myslivců, včelařů či rybářů. Důležitá je spolupráce na péči o celkový vzhled obce.

V rámci prezentace ocenění Zelená stuha a postup do celostátního kola 2024 měli účastníci možnost shlédnout a nechat se inspirovat opravdu mnoha zrealizovanými projekty týkající se zeleně. Jako příklad dobré praxe lze uvést Mokřad Březná. Pan starosta se podělil s přítomnými o své zkušenosti a benefity, které mu soutěž přinesla. Jednak uvědomění si vlastních úspěchů, ale i neúspěchů, získání nových zkušeností, nových přátel, inspirace nebo priorit. Důležité je nenechat se demotivovat, pokud to nevyjde. A pokud to vyjde-finanční ohodnocení umlčí i nejzarytější pesimisty!

Druhý den proběhla dopolední komentovaná prohlídka obce Břehy byla zajímavým doplněním výkladu z předchozího dne přímo v terénu. Ing. Pavel Jírava, Ph.D., starosta obce Břehy, přiblížil přítomným současný stav obce a aktuální představy. V rámci opakované účasti v soutěži Vesnice roku již od roku 2014 Břehy získaly následující ocenění Bílou stuhou za práci s mládeží a práci spolků

s mládeží, Modrou stuhu za společenský život v obci a ocenění za knihovnu roku Pardubického kraje. Pan starosta účastníky provedl po nejzajímavějších částech obce například v podobě komentované prohlídky obecní vodní elektrárny a chovného rybníku

Buňkov v obci Břehy. Právě prohlídka rybníku byla ukázkou spolupráce mezi obcí a zemědělskými subjekty v praxi. Dále byla účastníkům umožněna prohlídka badatelný v podobě venkovní učebny základní školy a nechyběla ukázka oceněné a nedávno

kompletně zrekonstruované knihovny, která slouží zároveň jako komunitní centrum. Vybavení knihovny bylo pořízeno prostřednictvím místní akční skupiny ze zdrojů PRV. V závěru prohlídky pak všechny přítomné pozval pan starosta do místního kempu Buňkov, kde se dále živě diskutovalo.

Cílem semináře bylo předávání informací a zkušeností jak z pohledu hodnotitelské komise, tak z pohledu účastníků (zástupců) obcí. Přidanou hodnotou celé akce byla příjemná atmosféra a mnohdy velmi zajímavé inspirace v podobě příkladů dobré praxe. Nechybělo nahlédnutí do zázemí lihovaru společnosti FONTICULUS s.r.o. či komentovaná prohlídka obecní vodní elektrárny a chovného rybníku Buňkov v obci Břehy. Velké díky patří starostovi Horních Ředic Ing. Jiřímu Koslovi a starostovi obce Břehy Ing. Pavlovi Jíravovi, Ph.D. za jejich pohostinnost a představení obce v terénu, lektorům a všem, kteří pomáhali s organizací.

Motivační seminář zaměřený na soutěž Vesnice roku představuje skvělou příležitost pro všechny zástupce obcí, kteří se chtějí inspirovat a získat konkrétní nástroje pro zlepšení životní úrovně a rozvoj své obce. Soutěž Vesnice roku nejen že vyzdvihuje kvalitní příklady rozvoje venkovských oblastí, ale i motivuje k inovacím, spolupráci a udržitelnému rozvoji. Seminář umožňuje získat přehled o úspěšných projektech

a iniciativách, které již byly realizovány v jiných obcích jako inspirace a možnost přizpůsobit je vlastním potřebám. Jedním z klíčových aspektů soutěže je zapojení místních obyvatel do rozvoje obce. Na semináři byly prezentovány možnosti, jak efektivně zapojit občany a získat jejich podporu. Účast v soutěži Vesnice roku zvyšuje prestiž obce a přitahuje pozornost nejen široké veřejnosti. Motivační seminář k soutěži Vesnice roku je vynikající příležitostí pro získání nových znalostí, nástrojů a inspirace pro rozvoj obcí. Umožní nejen se podívat na úspěšné příklady, ale také nastavit konkrétní kroky, které povedou k udržitelnému rozvoji a zlepšení kvality života pro občany.

Zpracovala: Ing. Petra Vinterová, manažerka SMS ČR v Pardubickém kraji

Ing. Miroslava Stárková, krajský koordinátor CSV

Dne: 26. 2. 2025

**Financováno
Evropskou unií**

